

مهدی عبداللّهی

روزنامه‌نگار

نظام بازنشستگی در مقررات استخدامی بخش خصوصی و دولتی همه کشورهای دنیا جایگاه ویژه‌ای دارد. در سه دهه آخر قرن بیستم، جهان شاهد تحولی در سیستم‌های بازنشستگی از طریق ایجاد صندوق‌های بازنشستگی برای تامین و اداره دارایی‌های بازنشستگی و نیز پرداخت مزایای بازنشستگی از محل این دارایی‌ها بود که صندوق‌های کشور ایران نیز از این رویه مستثنا نبوده و نیستند. عملکرد و وضعیت مالی صندوق‌های بازنشستگی بر آینده میلیون‌ها نفر تاثیر دارد. بنابراین، عملکرد صندوق‌ها می‌تواند پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و سیاسی زیادی دربر داشته باشد. اداره موثر این صندوق‌ها، تعیین خط‌مشی‌های مناسب بازنشستگی و نظارت بر فعالیت آنان به اطلاعات اتکاپذیر، مربوط و شفاف نیاز دارد. یکی از صندوق‌های بسیار مهم و درواقع بزرگ‌ترین صندوق بیمه‌ای کشور، سازمان تامین اجتماعی است. طبق آخرین آمارهای ارائه‌شده، جمعیت تحت پوشش این سازمان (اعم از بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران اصلی و تبعی) در سال ۹۷ نزدیک به ۴۳ میلیون نفر بوده است. در زمینه عملکرد صندوق‌های بیمه‌ای بازنشستگی، یکی از شاخص‌های بسیار تاثیرگذار بر عملکرد فعلی و آتی صندوق، نسبت پشتیبانی است. براساس تعاریف بین‌المللی، اگر شاخص پشتیبانی به کمتر از ۵/۲۵ نفر برسد، پرداخت تمامی تعهدات به‌ویژه بدهی‌های دولت نیز کفاف مصارف صندوق‌های بازنشستگی را نخواهد داد. این در حالی است که طبق آمارها نسبت پشتیبانی سازمان تامین اجتماعی در سال ۱۳۹۷ به حدود ۴/۷۸ نفر رسیده؛ اما کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌ها امری گریزناپذیر است. بر همین اساس زمانی که صندوق تاسیس می‌شود، مدیران صندوق‌ها منابع مازاد را به‌صورت هدفمند در قالب سرمایه‌گذاری در بنگاهداری، خرید سهام، سپرده‌گذاری بانکی و خرید اوراق مشارکت ذخیره می‌کنند تا در بلوغ صندوق و کاهش نسبت پشتیبانی به‌عنوان منابع نقدینگی صندوق استفاده شود. در همین زمینه سازمان تامین اجتماعی نیز از اوایل دهه ۶۰ سرمایه‌گذاری‌های کلانی عمدتا در قالب بنگاهداری کرد که با عنوان «شتا» شناخته می‌شود. بررسی‌ها نشان می‌دهد تا پایان بهار سال جاری، خالص ارزش روز دارایی‌های مجموعه شستا ۵۸ هزار میلیارد تومان بوده و ارزش سهام این مجموعه معادل ۱۰ درصد کل ارزش بازار سرمایه است. همچنین شستا تا پایان سال ۹۷ تعداد ۲۷۴ شرکت فرعی و اصلی داشته که ۱۸۷ شرکت مدیریتی بوده‌اند. همچنین بررسی‌های آماری نشان می‌دهد این مجموعه ۸۳ درصد از کریستال ملامین تولیدی کشور، ۶۷ درصد از کائولن فرآوری شده، ۶۲ درصد از پشم شیشه و عایق لوله، ۶۳ درصد از قیر، ۴۷ درصد از مس نورد و اکستروژن، ۳۵ درصد از تولید پی‌وی‌سی، ۴۴ درصد از سیمان، ۲۲ درصد از متانول، ۲۱ درصد از روغن پایه، ۲۱ درصد از تابر، ۱۵ درصد از پارازایلین، ۱۵ درصد از نمک خوراکی، ۱۳ درصد از بنزن، ۱۱ درصد از تولید فولاد خام کشور و... را در دست دارد.

اسا در کنار این آمار و ارقام درشت، موضوع بسیار مهم حیاط خلوتی است که سال‌ها در این مجموعه شبه‌دولتی تشکیل شده که حاصل آن، کاهش سوددهی، کاهش شفافیت در زمینه انتخاب مدیران، مطالبات انباشته‌شده، فعالیت شرکت‌های کم‌بازده و زیان ده و مسائلی از این دست است که دود آن قبل از آنکه به چشم دولت برود، بیمه‌شدگان سازمان تامین اجتماعی را نگران کرده است. در همین زمینه اخیرا اقداماتی در شستا انجام شده که به‌نظر می‌رسد اگر ذی نفعان پرقدرت اجازه دهند، مجموعه شستا امیدها را به بیمه‌شدگان و بازنشستگان برخواهد گرداند به‌طوری که طبق بررسی‌های انجام‌شده در مجموعه شستا، امکان واگذاری ۸۸ شرکت، ادغام ۱۹ شرکت در یکدیگر، انحلال ۲۸ شرکت و بورسی کردن ۲۳ شرکت این مجموعه وجود دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد با بورسی شدن شرکت‌های شستا، حداقل ۱۰ هزار میلیارد تومان به منابع این مجموعه اضافه خواهد شد. افزایش نقدشوندگی سهام، کشف ارزش واقعی شرکت و شفاف‌شدن روند ارزشگذاری شرکت‌ها که برای دارایی بین نسلی، کسب وجه و افزایش اعتبار و اعتماد عمومی، تسریع در فرایند و روند

خروج از بنگاهداری و حرکت به سمت سهامداری و ایجاد امکان حضور سایر سهامداران در ترکیب هیات‌مدیره شستا، از دیگر دستاوردهای بورسی شدن شرکت‌های شستاست. بر این اساس حال این سوال مطرح می‌شود که آیا اقدامات به ثمر خواهد رسید؟ یا توجه به اینکه ما حاصل این اقدامات شفاف‌سازی مالی است، به‌نظر می‌رسد بورسی شدن شستا با مخالفت سه گروه مواجه خواهد شد: گروه یک آنهایی هستند که با سازوکار بازار سرمایه و منافع آن آشنا نیستند. گروه دوم آنهایی هستند که با شفافیت منابع آنها در شرکت‌های تابعه دچار مخاطره می‌شوند و گروه سوم آنهایی هستند که از حضور سهامدار غیر و انعطاف‌پذیری تصمیمات ترس دارند. ولی واقع ماجرا آن است که پاره‌ای از مخالفت‌های جاری عموما ناظر بر افرادی است که دنگران افزایش شفافیت و الزام به پاسخگویی و ارائه گزارش‌های دوره‌ای و رعایت‌زمان‌بندی‌های مربوطه هستند به‌ویژه آنکه امکان اعمال سلایق فردی و پاره‌ای فشارهای سیاسی جهت تغییر تصمیمات، به‌شدت کاهش می‌یابد.

تأمین اجتماعی به‌ازای ۴ بیمه‌شده، یک مستمری‌بگیر دارد!

یکی از شاخص‌هایی که وضعیت مالی صندوق‌های بیمه‌ای را به‌خوبی ترسیم می‌کند، شاخص نسبت پشتیبانی است. براساس تعاریف بین‌المللی، شاخص پشتیبانی عبارت است از: حاصل تقسیم تعداد بیمه‌شدگان اصلی به پرورنده مستمری‌بگیران. طبق پژوهش‌های انجام‌شده، اگر شاخص پشتیبانی به کمتر از ۶/۲۷ نفر تقلیل پیدا کند، صندوق‌های بازنشستگی قادر نخواهند بود براساس منابع نقدی حاصل از دریافت حق بیمه به تعهدات قانونی خود عمل کنند و اگر این شاخص از ۵/۳۵ نفر کمتر شود، پرداخت تمامی تعهدات به‌ویژه بدهی‌های دولت نیز کفاف مصارف صندوق‌های بازنشستگی را نخواهد داد.

ورود شستا به بورس حکم دموکراسی در سیاست را دارد

همایون دارابی، کارشناس بازار سرمایه در گفت‌وگو با «فرهیختگان» در پاسخ به این سوال که ورود شرکت‌های زیرمجموعه شستا به بورس چه دستاوردهایی خواهد داشت، با تاکید بر این موضوع که ورود شستا به بورس حکم دموکراسی در سیاست را دارد، گفت: «نهادهایی مانند تامین اجتماعی که ازجمله نهادهای عمومی بوده و سرمایه آن مربوط به بازنشستگان است، با ورود به بورس چند دستاورد مهم را رقم می‌زند. درواقع زمانی که یک شرکت وارد بازار سرمایه می‌شود، چند خصوصیت عمده پیدا می‌کند:

۱- اولین دستاورد ورود شستا به بازار سرمایه این است که نظارت سهامداران بر عملکرد شرکت، نحوه انتخاب مدیران و اتخاذ تصمیمات کلیدی شرکت افزایش می‌یابد و سهامداران حق مداخله در تصمیمات شرکت را پیدا می‌کنند.

۲- دومین مزیت ورود شستا به بازار سرمایه، افشای صورت‌های مالی شرکت با بنگاه اقتصادی براساس استانداردهای مورد قبول بازار سرمایه است. به این معنا که به محض ورود یک بنگاه اقتصادی به بورس، صورت‌های مالی بنگاه مذکور، منتشر و افشا می‌شود؛افشای صورت‌های مالی، زمینه‌تخلف بنگاه اقتصادی را کاهش می‌دهد. از سوی دیگر با افشای صورت‌های مالی، میزان مطالبات و بدهی‌های بنگاه مشخص می‌شود، در نتیجه زمانی که قرار است سهام این شرکت ارزش‌گذاری شود میزان مطالبات و بدهکاری مدنظر قرار داده شده و در ارزش شرکت لحاظ می‌شود.

در این زمینه براساس آمارهای سازمان تامین اجتماعی، تعداد مستمری‌بگیران (براساس پرورنده) این سازمان در پایان سال ۹۷ حدود دو میلیون و ۷۲۱ هزار و ۴۳۵ نفر و تعداد بیمه‌شدگان اصلی که حق بیمه به سازمان پرداخت می‌کنند حدود ۱۳ میلیون و ۵۶ هزار و ۲۵۹ نفر بوده است. به‌عبارت دیگر، نسبت پشتیبانی سازمان تامین اجتماعی در سال ۹۷ ۴/۷۸ نفر رسیده است یعنی به‌ازای کمتر از پنج بیمه‌شده که حق بیمه پرداخت می‌کند، یک مستمری‌بگیر وجود دارد. قابل ذکر است هرچه از زمان تاسیس صندوق می‌گذرد و صندوق به مراحل بلوغ خود وارد می‌شود، نسبت پشتیبانی کاهش پیدا می‌کند، به‌طوری‌که در این زمینه بررسی‌ها نشان

اقتصاد

راه نجات «شستا» از بورس می‌گذرد

غول ۵۸ هزار میلیاردی سازمان تامین اجتماعی می‌تواند با ورود به بورس یک تحول اقتصادی بزرگ ایجاد کند

می‌دهد در سال ۱۳۴۱ که صندوق تامین اجتماعی تاسیس شده بوده، این نسبت حدود ۲۵ بر بوده است. بر این اساس، کاهش نسبت پشتیبانی در صندوق‌ها امری گریزنپذیر است و تنها راه آن سرمایه‌گذاری هدفمند در زمان مازاد منابع است تا در بلوغ صندوق و کاهش نسبت پشتیبانی به‌عنوان منابع نقدینگی صندوق استفاده شود، امری که در صندوق‌های بازنشستگی کشور ازجمله در سازمان تامین اجتماعی کمتر مورد توجه قرار گرفته است.

کسری ۸/۲ هزار میلیارد تومانی تامین اجتماعی طبق آمارهای دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی سازمان تامین اجتماعی، در سال ۹۷ میزان درآمد‌های این سازمان (با لحاظ درآمد‌های تعهدی) حدود ۷۴ هزار و ۸۹۰ میلیارد تومان و میزان هزینه‌های این سازمان ۸۲ هزار و ۷۷۲ میلیارد تومان بوده است. بر این اساس، طی سال ۹۷ سازمان تامین اجتماعی ۸/۲ هزار میلیارد تومان کسری دارد.

سرمایه‌گذاری‌ها فقط کفاف ۲/۶ درصد هزینه تامین اجتماعی

طبق آمارهای دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی سازمان تامین اجتماعی، درآمد کل این سازمان از ۱۴/۷ هزار میلیارد تومان در سال ۸۸ به ۲۴ هزار میلیارد تومان در سال ۹۰ رسیده بود که این میزان تا سال ۹۴ به ۵۶ هزار میلیارد تومان، تا سال ۹۵ به ۵۱ هزار میلیارد تومان و تا سال ۹۶ به ۹۸/۳ هزار میلیارد تومان رسید. همچنین طبق آخرین گزارش سازمان تامین اجتماعی، درآمد این سازمان در سال ۹۷ کمتر از ۷۵ هزار میلیارد تومان (دقیقا ۷۴ هزار و ۸۹۰ میلیارد تومان) بوده که این میزان نسبت به درآمد‌های سال ۹۶ بیش از ۲۳ هزار میلیارد تومان کمتر شده است.

اما نکته قابل‌تامل اینکه درآمد تأمین اجتماعی از محل

کنار هم بگذاریم، مشاهده می‌شود در سال ۸۸ درآمد‌های حاصل از سرمایه‌گذاری حدود ۷/۷ درصد از کل درآمد‌های این سازمان را شامل می‌شد که این میزان در سال ۹۰ به ۱۲/۳ درصد، در سال ۹۲ به ۹/۵ درصد، در سال ۹۳ به ۱۲/۸ درصد، در سال ۹۴ به ۵/۹ درصد، در سال ۹۵ به ۲/۷ درصد، در سال ۹۶ به حدود ۲/۴ درصد و در سال ۹۷ نیز به حدود ۲/۹ درصد از کل درآمد‌های سازمان را رسیده است. همچنین در سال ۹۷ هزینه‌های سازمان تامین اجتماعی حدود ۸۲ هزار و ۷۷۲ میلیارد تومان بوده که درآمد ۲/۲ هزار میلیارد تومانی سازمان از سرمایه‌گذاری فقط معادل ۲/۶ درصد کل هزینه‌های سازمان است.

اینکه چرا سهم شستا از سرمایه‌گذاری‌ها فقط ۲/۶ درصد از کل هزینه‌های این سازمان را پوشش می‌دهد، در این زمینه محسن ایزدخواه، معاون پیشین سازمان تامین اجتماعی ۲۶ خردادماه سال جاری طی مصاحبه با یکی از رسانه‌ها گفت: «اگر می‌خواهید بدانید در شستا چه فاجعه‌ای رخ داده است، باید به چند آیت‌م توجه کنید. ارزش روز دارایی‌های شستا ۴۵ هزار میلیارد تومان عنوان می‌شود. سود شستا در سال ۹۷، هزار و ۵۰۰ میلیارد تومان اعلام می‌شود؛ یعنی شستا تنها سه درصد سود داده است. این میزان حتی سود واقعی هم نیست. بخشی از آن وام بانکی است که تامین اجتماعی شرکت‌ها را مجبور کرده از بانک بگیرند و در قالب سود به این سازمان بدهند.»

۱۶۰ هزار میلیارد تومانی که سرمایه‌گذاری نشد همان‌طور که گفته شد، کاهش نسبت پشتیبانی، یکی از ویژگی‌های گریزناپذیر صندوق‌های بازنشستگی است. بر این اساس وقتی صندوق بیمه‌ای شکل می‌گیرد، باید تا دوره ۲۰ تا ۳۰ ساله به تعهدات خود عمل کند و به‌طور طبیعی دارای مازاد درآمد شود و مهم‌تر از همه این منابع مازاد را به‌صورت هدفمند و با رویه ترکیبی از سهامداری در بنگاه‌های بخش خصوصی

فشار بیشتری برای دریافت مطالبات به مدیریت وارد می‌شود و در برابر بدهکاران نیز می‌توان با استفاده از این حربه که شرکت مذکور سهامی عام است و سهامدار دارد، دست بالا را در چانه‌زنی‌ها داشته باشد.»

شستا به‌جای ورود به بنگاهداری، سهامداری کند
دارابی در پاسخ به این سوال «فرهیختگان» که در سال گذشته رئیس‌جمهور طرح واگذاری شستا را مطرح کرد، حال این سوال مطرح می‌شود که رویکرد نهادهایی مانند تامین اجتماعی در سرمایه‌گذاری منابع مازاد چگونه باید باشد، گفت: «آنچه مشخص است اینکه رویکرد نهادهایی مانند تامین اجتماعی نباید بنگاهداری باشد بلکه این نهادها باید سهامداری کنند، چراکه هرچه بنگاه بزرگ‌تر و منابع عمومی آن بیشتر باشد، امکان فساد، رانت و دست‌اندازی به منابع بیمه‌شدگان و بازنشستگان بیشتر است، چراکه در این نهادها دانش بنگاهداری شکل نگرفته و در نتیجه با ورود به حوزه بنگاهداری، حواشی زیادی ایجاد خواهد شد؛اما اگر شستا به‌جای بنگاهداری، رویه ترکیبی از سهامداری در بنگاه‌های بخش خصوصی در کنار سپرده‌های بانکی و اوراق مشارکت را انتخاب کند، بیشترین و بالاترین موفقیت را در حفاظت از منابع مادی و معنوی بیمه‌شدگان و بازنشستگان حاصل خواهد شد. قابل ذکر است این رویه عمومی در سرمایه‌گذاری همه صندوق‌های بازنشستگی است و سازمان تامین اجتماعی هم نمی‌تواند خارج از این فرایند به موفقیت برسد.»

در کنار سپرده‌های بانکی و اوراق مشارکت انتخاب کند، با این حال بررسی‌ها نشان می‌دهد بخش قابل‌توجهی از منابع سازمان تامین اجتماعی در دست دولت است که دولت یا در قالب رد دیون شرکت‌های زیان‌ده را به سازمان واگذار کرده یا منابعی برای پرداخت کل مطالبات ندارد. در این زمینه بررسی‌ها نشان می‌دهد میزان بدهی دولت به این سازمان از ۲/۴ هزار میلیارد تومان در سال ۸۰ به ۶۱ هزار میلیارد تومان تا ابتدای دولت احمدی‌نژاد رسیده بود که این میزان تا پایان دولت احمدی‌نژاد به ۵۰ هزار میلیارد تومان (شهریور ۹۲) رسیده است. در دولت روحانی نیز همانند دولت احمدی‌نژاد، بدهی دولت به سازمان تامین اجتماعی رشدی رویه‌ای داشته، به‌طوری‌که میزان بدهی

دولت روحانی از ۵۰ هزار میلیارد تومان در شهریور سال ۹۲ به ۱۶۰ هزار میلیارد تومان تا بهمن‌ماه سال ۹۷ رسیده است.

جزئیات ۲۰ هزار میلیارد مطالبات شستا را منتشر کنید!
«لیست بیش از ۱۳ هزار میلیارد تومان مطالبات وصول‌نشده ایجادشده در دوران پیشین شستا با مشخصات کامل و به‌تفکیک همه هلدینگ‌ها مشخص شد و تا ربال آخر این مطالبات وصول می‌شود. اگر بدهکاران اقدام نکنند آنها را با نام افشا و اقدامات قضایی شدید علیه آنها انجام خواهد شد.» این بخشی از توثیتی است که محمد شریعتمداری، وزیر رفاه ۱۵ خرداد سال جاری در صفحه شخصی‌اش منتشر کرد؛ اما مساله به اینجا ختم نشد چنان که مصطفی سالاری، رئیس سازمان تامین اجتماعی در دوم‌مردادماه سال جاری درباره آخرین اقدامات انجام‌شده برای وصول مطالبات معوق‌شده شستا اظهار کرد: «مطالبات ما حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان است که البته همه آن قطعی شده نیست؛ بلکه مطالبه و ادعاهای ماست و طرف مقابل هم حق دفاع از خود را در دادگاه تجدیدنظر یا بدوی دارد.» همچنین در کنار دو اظهارنظر، طبق گزارش مردادماه شستا، ارزش پرونده‌های حقوقی سننواتی احصاشده قریب به ۱۵ هزار میلیارد تومان است. مطالبات ۱۳ هزار، ۱۵، ۲۰ هزار میلیارد تومانی شستا از این منظر مهم است که با در نظر گرفتن مبلغ ۵۸ هزار میلیارد تومان خالص ارزش روز دارایی‌های شستا، این مطالبات ۲۶ تا ۳۴ درصد از کل دارایی‌های شستا را شامل می‌شود، مطالباتی که هنوز بدهکاران آن مشخص نیست. در این زمینه مهدی اسماعیلی، مدیر حقوقی شستا ششم مرداد سال جاری طی مصاحبه‌ای گفته است: «با توجه به رویکرد شفافیت که رویکردی غالب و حاکم بر وزارت کار، تعاون و رفاه اجتماعی است، قول می‌دهم تا پایان مردادماه جزئیات بیشتری از این پرونده‌ها را در اختیار افکارعمومی قرار دهم.» با این حال با گذشت ۱۰ روز از شهریور، هنوز خبری از شفافیت شستا نیست.

از مدیر ۸۱ ساله شستا چه خبر؟

پس از ورود شریعتمداری به وزارت رفاه، شرکت‌های وابسته به سازمان تامین اجتماعی مکلف شدند در کنار شفاف‌سازی اطلاعات صورت مالی خود، اطلاعات مدیران عامل و اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های تابعه را نیز منتشر کنند. در این زمینه بررسی‌های «فرهیختگان» نشان می‌دهد ۴۴ نفر از اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های وابسته تا شرکت‌های فرعی شستا بالای ۵۵ سال دارند. نکته قابل‌تامل اینکه در میان مدیران عامل و اعضای هیات‌مدیره شرکت‌های تابعه، مدیرانی هم هستند که بالای ۸۰ سال دارند. برای مثال علی‌اکبر شهری با ۸۱ سال در سیمان شاهرود فعالیت می‌کند. همچنین بهرام فتحعلی در شرکت شیمی بافت با ۷۸ سال، میرفاضل مقدس‌فاضلی در شرکت سرامیک و کاشی سعدی با ۷۴ سال، محمد زمانی در شرکت کشتی‌سازی اروندان با ۷۲ سال، فرامرز زمانی، مهدی کربمی، مهدی اکبری‌یگانه، پروانه‌فروزنده و کریم ملک‌آسا هرکدام با ۷۱ سال، غلام‌عباس میرزایی، محمد مهدی قاسم‌زاده، سیدمحمد رضا آیت‌اللهی و سیدمهدی حسین‌زاده‌حجازی هر کدام با ۷۰ سال، مسن‌ترین مدیران شرکت‌های تابعه شستا هستند.

۱۰ هزار میلیارد تومان افزایش منابع در انتظار شستا
براساس گزارش تحلیلی شستا، تا اواسط مرداد سال جاری سه شرکت وابسته به این مجموعه عظیم واگذار شده، پنج شرکت صدر تامین، ژلاتین، رادآور تامین، بروزیه به پخش هجرت به ارزش ۵۲۰۰ میلیارد تومان در بازار سرمایه عرضه‌شده، مراحل ادغام ۱۹ شرکت آغازه‌شده و زمان‌بندی دقیق انحلال ۲۸ شرکت مشخص شده است. اما سوال این است که دستاورد این اقدامات چیست؟ اگرچه با توجه به عملکرد پیشین، قضاوت در مورد مزیت‌های واگذاری و ادغام شرکت‌های شستا سخت است، اما بررسی‌ها نشان می‌دهد با بورسی شدن شرکت‌های شستا، حداقل ۱۰ هزار میلیارد تومان منابع در سال ۹۸ برای سازمان تامین اجتماعی ایجاد خواهد شد. همچنین طبق اطلاعاتی که در گزارش عملکرد شستا آمده، این مجموعه از سال ۸۴ تا کنون افزایش سرمایه نداشته که در سال جاری به‌منظور تسریع در فرایند بورسی کردن شرکت‌ها، افزایش سرمایه مجموعه از ۳۹۰۰ میلیارد تومان به ۸۰۰۰ میلیارد تومان به تصویب هیات‌مدیره سازمان تامین اجتماعی رسیده و در حال عملیاتی شدن است.

تغییر اعضای اصلی شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی را تقویت می‌کند. در همین رابطه یک منبع آگاه در سازمان نظام مهندسی در گفت‌وگو با «فرهیختگان» ضمن تایید خبر تغییرات اعضای شورای مرکزی گفت: «پس از برکناری مازیار حسینی و روی کار آمدن محمودزاده قرار است لیست اعلامی اعضای شورای مرکزی دستخوش تغییراتی شود و برخی افراد حذف و افراد دیگری از لیست ۶۴ نفره جایگزین آنان شوند.» همچنین برخی شنیده‌ها حاکی از آن است که احمد خرم، عضو منتخب شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی و حبیب‌الله بیطرف که هر دو از وزیران دولت اصلاحات هستند، با فشار بر دولت خواستار تغییر برخی منتخبان این شورا شده‌اند و این درخواست غیرقانونی که مورد حمایت یکی از اعضای ارشد هیات دولت بود، با مخالفت مازیار حسینی روبه‌رو شده و هزینه این مقاومت برابر فشارها، برکناری حسینی از وزارت راه و شهرسازی بوده است. در پایان به‌نظر می‌رسد با توجه به عضویت ۵۰۰ هزار نفر از نخبگان مهندسی کشور با رشته‌های مرتبط در این سازمان و دربرگیری اجتماعی آن برخی جریانات سیاسی خواستار کنترل این نهاد مهم جهت مدیریت و تاثیرگذاری در افکارعمومی برای مقاصد سیاسی آینده خود هستند.

اتفاق عجیب در سازمان نظام مهندسی

نظام مهندسی دولتی‌تر شد

هفت نفر عضو علی‌البدل از میان ۶۴ فرد معرفی‌شده از سوی مجمع عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور به رویت وزیر راه و شهرسازی رسیده است، اسامی اعضای هشتمین دوره شورای مرکزی سازمان را اعلام کرد؛ در حالی که طبق ماده ۱۱۵ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، شورای مرکزی در اولین جلسه خود که به دعوت وزیر راه و شهرسازی و به ریاست وی در این وزارتخانه تشکیل می‌شود باید از میان خود سه نفر را به‌منظور تعیین رئیس شورای مرکزی به وزیر مسکن و شهرسازی پیشنهاد کند و وزیر مسکن و شهرسازی از بین آنها یک نفر را به‌عنوان رئیس شورای مرکزی که رئیس سازمان نیز محسوب می‌شود جهت صدور حکم به رئیس‌جمهور معرفی کند؛ با این حال اکنون بعد از گذشت دوماه از برگزاری انتخابات شورای مرکزی هنوز ریاست سازمان نظام مهندسی مشخص نشده است که همین امر ظن وجود برخی فشارها و دخالت‌ها از خارج از حوزه وزارتخانه پیرامون

مهندسی کشور برکنار و فرد دیگری به این سمت منصوب شد. فرجی در واکنش به

انتقاده‌ا از این اقدام، آن را از اختیارات قانونی برای فراهم کردن شرایط آرم انتخابات و دورماندن نظام مهندسی از حواشی خواند؛ اما این اتفاق تنها حاشیه‌پرکاری انتخابات شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی نبود، چراکه پنج شهرومره مازیار حسینی، معاون مسکن و ساختمان وزارت راه و شهرسازی در اقدامی عجیب و غیرمنتظره از سمت خود استعفا داد. در همین زمینه روزنامه «دنیای اقتصاد» به نقل از برخی کانال‌ها در فضای مجازی، برکناری عجیب مازیار حسینی را بی‌ارتباط با انتخابات هشتمین دوره شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان ندانسته و اتفاق اخیر را به مسائل خارج از حوزه وزارتخانه نسبت داد. برکناری مازیار حسینی از این‌منظر قابل‌تامل است که پیش از این اقدام و پس از برگزاری انتخابات سازمان، منصور نوریان مدیرکل دفتر توسعه مهندسی وزارت راه و شهرسازی ۱۶ مرداد با اعلام این مطلب که ۲۵ نفر عضو اصلی و

فرهیختگان
سازمان نظام مهندسی ساختمان، سازمانی غیردولتی است که به‌منظور وضع مقررات ملی ساختمان و نظارت بر اجرای خدمات مهندسی و ساماندهی به فعالیت‌های مهندسی و نظهمشخیدن به عملکرد این حرفه و ارتقای دانش فنی مهندسان، صاحبان حرفه‌ها و کارگران در بخش ساختمان تشکیل شده است. مراقبت از ایمنی، بهداشت و آسایش محیط‌های مسکونی و مدیریت توسعه سالم فضا‌های زیستی از مهم‌ترین وظایف این سازمان است. اهمیت مساله ایمنی ساختمان‌های مسکونی، جاده‌ها، پل‌ها و... باعث شده سلامت کاری و دانش تخصصی این سازمان در کشور برای عموم مردم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار شود. یکی از نکات قابل‌تامل در عملکرد این نهاد ظاهرا غیردولتی، انتخاباتی است که هر سه‌سال یک‌بار برگزار می‌شود و اتفاقا هربار هم به‌واسطه دخالت دولت‌ها و اعتراض شرکت‌کنندگان در انتخابات، این شائبه مطرح می‌شود که سازمان نظام مهندسی بیش از آنکه رنگ‌وبوی فنی-نظارتی بر خود بگیرد، عملا به حیاط‌خلوت سیاسیون و افراد همراه و هم‌نوا با دولت تبدیل شده است.

در همین راستا هشتمین دوره انتخابات سازمان نظام مهندسی ۲۶ تیرماه سال جاری در حالی برگزار شد که یک‌ماه پیش از برگزاری این انتخابات، رئیس هیات‌اجرایی انتخابات این شورا توسط فرج‌الله رحبی، رئیس سازمان نظام